

**МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА МЕТОДИКИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
НАУКОВИЙ СТУДЕНТСЬКИЙ ГУРТОК
«ПЕРСПЕКТИВИ ОСВІТНЬО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ»**

НОВА УКРАЇНСЬКА ШКОЛА: СТРАТЕГІЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ

**Збірник тез доповідей
VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції**

**МУКАЧЕВО
26 ТРАВНЯ 2026 РОКУ**

*Розглянуто і схвалено кафедрою теорії та методики початкової освіти
Мукачівського державного університету
(протокол № 5 від 22 червня 2026 року)*

Рецензенти:

Кравченко Тетяна Миколаївна, доктор філософії в галузі 01 Освіта/Педагогіка, доцент кафедри англійської мови, літератури з методиками навчання Мукачівського державного університету

Наукове консультування і редагування:

доктор педагогічних наук, професор Товканець Г. В.

Н74

Нова українська школа: стратегія розвитку особистості: збірник тез доповідей VII Всеукраїнської студентської науково-практичної конференції (26 травня 2026 р., Мукачево) / За заг. ред. Г. В. Товканець. Мукачево: Вид-во МДУ, 2026. с. 146

У збірнику представлено тези доповідей учасників студентської науково-практичної конференції «Нова українська школа: стратегія розвитку особистості», в яких розкрито актуальні питання реалізації сучасних підходів до освітнього процесу в умовах Нової української школи.

Видання розраховане на науковців, викладачів, студентів, які займаються проблемами розвитку особистості і стратегії розвитку Нової української школи.

Редакційна група:

Г. В. Товканець – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики початкової освіти Мукачівського державного університету; О.П. Поп – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта», староста наукового студентського гуртка «Перспективи освітньо-педагогічної науки»; Н. І. Керечанин – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта» (скорочена програма), А. В. Чорей – здобувачка вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 013 «Початкова освіта» (скорочена програма).

Відповідальність за достовірність фактів, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікацій

2. Шпильківська І. О. Педагогічні умови адаптаційно-ігрового циклу в початковій школі. International Electronic Scientific Journal «Science Online». 2019. № 11.

3. Яструб О. Шкільна адаптація першокласників. Acta Paedagogica Volynienses. 2021. № 3. С. 172–177.

Біляк А.М., здобувач вищої освіти
спеціальності «Початкова освіта», група ПО-2;

Науковий керівник:

д. п. н., проф. Товканець Г.В.

Мукачівський державний університет

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ВПРАВ ДЛЯ РОЗВИТКУ НАВИЧКИ ЧИТАННЯ В УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Розвиток навички читання у молодших школярів є однією з найважливіших складових початкової освіти, оскільки вона формує базові уміння для подальшого навчання та розвитку комунікативної компетентності [3, с. 45]. Читання не обмежується лише технікою декодування символів. Воно включає усвідомлення змісту тексту, розвиток уваги, пам'яті, мислення та мовлення. На сучасному етапі особливу увагу приділяють формуванню у школярів позитивної мотивації до читання, оскільки вона безпосередньо впливає на результативність навчання та здатність дитини до самостійного пізнання [1, с. 32].

Молодший школяр приходить до школи з великим бажанням вчитися, тому вчителю необхідно зуміти не відбити це бажання та допомогти в організації самого процесу навчання. Для цього, плануючи уроки української мови та читання, при виборі методів та прийомів навчання слід враховувати цілі та завдання уроку, особливості теми, предмета вивчення, технічні та методичні

можливості класного приміщення, фізіологічні особливості та психологічні потреби учнів початкових класів [4, с.12]

Традиційні методики навчання грамоти підкреслюють поступовість формування навичок читання, починаючи з ознайомлення з буквами та складанням слів, а потім переходячи до читання словосполучень та речень [3, с.50]. Водночас сучасні підходи акцентують на активному залученні дітей у процес читання через інтерактивні вправи, ігри, обговорення текстів, що дозволяє поєднати традиційні методи з інноваційними формами навчання.

Важливим аспектом є формування виразного читання, яке забезпечує розвиток емоційного сприйняття тексту та навичок усвідомленого інтонування [2, с. 20]. За допомогою вправ на правильну артикуляцію, темп і паузи учні вчаться передавати зміст тексту більш глибоко та повно. Також ефективним є використання вправ на співставлення слів і зображень, рольових ігор та аналізу коротких текстів, що сприяє розвитку аналітичного мислення та мовної компетентності [5, с. 33].

Під час виконання практичних завдань рекомендується поєднувати різні види вправ: читання за зразком, робота з картками, складання історій із запропонованих слів, а також вправи на відновлення тексту за змістом. Такий підхід дозволяє не лише формувати технічні навички читання, а й розвивати творче мислення та увагу дітей [1, с. 45]. Використання інтерактивних вправ сприяє підтриманню високого рівня зацікавленості, оскільки учні активно взаємодіють один з одним, обговорюють прочитане та виконують спільні завдання.

Важливим є індивідуальний підхід до учнів, врахування їхнього рівня підготовки та особливостей розвитку. Наприклад, початківці можуть працювати з короткими текстами, що складаються з знайомих слів, тоді як учні з більш розвиненими навичками можуть виконувати завдання на складання історій, редагування тексту або знаходження головної думки. Така диференціація дозволяє ефективно поєднувати навчання технічного читання з розвитком усвідомленого розуміння тексту [5, с. 33].

Одним із важливих аспектів є застосування вправ на розвиток усвідомленого читання, зокрема робота над розумінням причинно-наслідкових зв'язків у тексті, знаходження ключових слів, узагальнення змісту та створення власних висновків [1, с. 65]. Для цього доцільно використовувати як друковані матеріали, так і електронні ресурси, що містять інтерактивні тексти та завдання. Такий підхід дозволяє поєднувати традиційне читання з сучасними технологіями, підтримуючи інтерес учнів до навчання.

Результативність застосування інтерактивних методів підтверджується спостереженнями на уроках у початковій школі, де учні активно залучені до обговорення текстів, виконання завдань на логічне мислення, складання сюжетних ланцюжків та виразного читання [2, с. 45]. Використання вправ на комунікативну взаємодію допомагає не лише формувати навички читання, а й розвивати мовленнєву компетентність, вміння працювати в групі та аргументувати свою думку.

Таким чином, поєднання традиційних методик навчання грамоти з інтерактивними вправами та активними методами навчання дозволяє формувати у молодших школярів не лише технічну складову читання, а й усвідомлене сприйняття тексту, розвиток уваги, пам'яті, мовлення та мотивації до навчання. Застосування таких підходів відповідає сучасним вимогам Нової української школи та сприяє підвищенню ефективності розвитку особистості.

Список використаних джерел

1. Грабович Н. М. Навчання грамоти та читання в початковій школі: теорія і практика. Львів: Світ, 2014. 256 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/714429/1/>
2. Олійник Г. Виразне читання. Основи теорії: посібник для вчителів. — Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2001. 224 с. URL: <https://pedcollege.lnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2015/09/%D0%A3%D1%80%D0%BE%D0%BA%D1%87%D0%B8%D1%82%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F.pdf>

3. Савченко О. Я. Методика читання у початкових класах : посібник для вчителя. Київ : Освіта, 2007. 334 с. URL: <https://school7.koha.org.ua/bib/286>

4. Товканець Г.В. Застосування активних методів навчання на уроках мовно-літературної освітньої галузі в початкових класах Наукові інновації та передові технології» (Серія «Педагогіка»). 2025. № 7 14 с. URL: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/12995>

5. Шевченко Ж. Г. Формування в учнів початкових класів навичок виразного читання // Початкова школа. 2008. № 3. С.32–34. URL: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/10427>

Бенчак Е.М., здобувач вищої освіти
спеціальності «Початкова освіта», група ПО-2;

Науковий керівник:

д. п. н., проф. Товканець Г.В.

Мукачівський державний університет

ІНТЕГРАЦІЯ ІГРОВОЇ ТА НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СУЧАСНІЙ ПОЧАТКОВІЙ ОСВІТІ

Інтеграція ігрової та навчальної діяльності є одним із ключових напрямків оновлення сучасної початкової освіти відповідно до засад Нової української школи. Гра як природний спосіб дитячої активності поєднує елементи розваги з процесом пізнання, сприяючи формуванню стабільної мотивації, розвитку креативності й соціальних умінь у молодших школярів.

Сучасні наукові дослідження вказують, що ігрові технології створюють емоційно багате освітнє середовище, яке полегшує опанування складних понять завдяки практичним вправам та емоційному залученню школярів [2]. Інтеграційні процеси в початковій освіті дозволяють об'єднувати матеріал

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>